

دۀ پناه غوښتنلو څۀ مطلب دۀ؟

دۀ پناه غوښتنه

چی تۀ پناه غوښتنه اوکۀ نو:

- تۀ دا حفاظت غوښتنۀ کۀ
- تۀ دا وۀ چی ستا ملک ستا دا پارا محفوظ نه دۀ او تۀ هلته نه شۀ تللۀ
- تۀ په هغه ملک کۀ دۀ اوسیدو حق غواړی کوم نه چی تۀ دۀ پناه غوښتنه کوی ځکۀ چی ستا ځای وطن تۀ تلل ستا دۀ پارۀ محفوظ نه دی.

ده قانون مطابق "کڊوال" څوک دے؟

کڊوال يا مهاجر څوک وي؟ قانونی معنی

خلق خپل ملک گنرو وجوهاتو ده السه پريږدي خو په هغه کې صرف څه وجوهات داسې وي چې ده هغه په بنياد قانون چا ته کڊوال يا مهاجر واي.

قانون ريفيو جی کنوينشن ۱۹۵۱ دے چي ورته "جينيو کنونشن" هم واي

دا هغه قانون دے کوم چي ده دنيا هیوادونه کڊوالو له استعمالوي

ده دنيا ۱۴۶ هیوادونو په دے قانون دستخط کړے دے. نو مطلب دا چي دے ټولو هیوادونو کې به ده کڊوال يا مهاجر هم يو مطلب وي. کو چرے ته کينيډا، يونان، برطانيه، فرانس او جرمني هر چرته پناه اخلي.

ده پناه اخستو طريقه او ده چارواکو سره مرکه داسې طريقه باندې جوړه شوه ده. چي ستا قصه دے ده کڊوال قانونی معنی او مطلب سره جوړخت خوري .

ده قانون مطابق ته کډوال ۽ او تا له ده کډوال حثیت باید پکار ده. کو چرۍ:

1 تا سره ده غلط سلوک یره وی

2 ده غلط سلوک وجه ستا ذات، مذهب، قومیت، سیاسی نظریه او یو خاص ټولنیز ګروپ وی

3 ستا ده ملک چارواکی ستا حفاظت نه شی کولی او یا نه کول غواړی.

4 ته په خپل ملک کې چرته هم محفوظ نه ی او نه آزادی سره حرکت کولو شی.

دا ټول نقطه به الندی تفصیل سره بیان شی.

رد کول - دا د عمومی معلوماتو چمتو کولو لپاره دی او قانوني مشوره نه جوړوي. نور قوانین او طرزالعملونه ممکن تاسو باندې پلي شي او تاسو باید تل انفرادي مشوره وغواړئ.

تا سره ده غلط سلوک یره وی

ښه مکمل یره

یعنی ته ده څه بد پېښیدو نه یریرې چې دا به خامخا کیږي. یعنی غیر منتقی او غیر عادلانه یره نه ده

...ده غلط سلوک او شکنجې یره

یعنی کو ته چرې خپل وطن ته ال ږه مو ستا بنیادی انسانی حقوق به تا له نه درکړې کیږي. غلط سلوک کې صرف ده مرگ یا جسمانی زخمی کیدو یره نه بلکه دا یو ډیر سنجیده کوشش هم کیدې شي. دا ده هغه بنده په صحت او ده هغه په برداشت باندې ده. لکه څنگه چې څه سزا ماشوم له ډیر سخت وی کوم چې ده بالغ او لوی ده پاره دونه سخت نه وی.

ستا ځای وطن کې فرق او مشکلات ډیر نه وي خو کو سنجیده نوعیت وی نو دا اوم کا فی دي.

تا سره ده غلط سلوک یره وی

ضروری بس دا ده چی ستا به مستقبل کے ستوندو او بد سلوک سره مخه وی او که نه.

- اکثر خلق دا سوچ کی چی پناه اخستو له به دي خبل وطن کے ده بدسلوکه ثبوت نبای خو قانون کے دا ضروری نه ده .
- کو چرے تا خپل وطن ده څه بد کیدو نه مخکی پرینبودل وی نودا ممکن ده چی تا ته مثبت فیصله مالو شی او ستا پیژندگلو کډوال په طور اوشی.
- کو تا سره خپل ملک کے څه هم بد شوی وی نو ده هغه ذکر ضروری ده. ځکه چی ده هغه نه ده مستقبل ده څه پینے اندازه هم کیدی شی.
- خو چی چارواکي یقین هم اوکه چی تا سره خپل ملک کے څه بد شوی دی. ده دا مطلب هرگز نه ده چی تا ته به مثبت فیصله یا کډوال شناخت درکړه شی.
- سوال دا ده چی ته خپل ملک ته واپس شی چی تا سره به مستقبل کے غلط سلوک کیږی او که نه

چی ته خپل وطن ته الږ شی نو ته به وضاحت کوے چی تا ته اوس ولے خطرہ ده. کو چرے تا ته خطرہ وه او ماضی کے هم درسره څه شوی وی. نو صرف هغه کافی نه دی. کو مستقبل کے تا ته څه خطرہ نه وی نو تا ته به مثبت فیصله نه مالویږی .

1 تا سره ده غلط سلوک یره وی

ستا ده چا نه ده بد سلوک یره ده ؟

- دا ستا وطن کے چار واکي هم کيدي شي. کوم چي طاقت کے دي لکه حکومت ، پوليس ، فوج وغيره
- ستا ده هغه خلقو نه هم یره کيده شي چي ده چا سره دے هډو تعلق نه وي مثالاً ستا دشمنان ، مذهبي دشمني ، سياسي او خاندان ، ټولنه خلق.

ده خپل ملک پريښودو نه پس غلط سلوک یره

- داسے هم کيدي شي چي تا څه وخت خپل وطن پريښودو , نو ده بدسلوکه یره نه وه, او چي اوس ته خپل وطن ته ځي نو خطرہ محسوس کوے.
- دا هم کيدي شي چي ستا ده ملک حالت بدل شوی وی .
- دا هم کيدي شي چي تا داسی څه کړے وی چي هغه وجه نه ته خطرہ محسوس کوے .

ده بدسلوك نه ده ږه وږهات "كنونشن وږهات"

2

ده كډوال شناخت حا صلولو ده پاره ده بد سلوك ږه په ده كې يو وږه يا ډير وږهات كيدې شي. ده ته كنونشن وږهات وييلې كيږي ځكه چې دا قانون كې ده مهاجر يا كډوال كنونشن په نوم راغلي ده:

1 ستا ذات ، قبيله ، قوم او څرمن رنگ

2 ستا مذهب- ده كې په مذهب خلق يا چا چه خپل مذهب بريښودي وي يا مذهب ي بدل كيږي وي ټول شامل دي.

3 ستا قوميت، ستا هيواد والي ، ستا ژبه ، ستا كلتوراو شناخت كو قانوني طور ثابت هم نه وي.كو ستا قوميت نه وي هغه هم اهميت لري ځكه چې داسې بنيادم ته په رياست وي.

4 ستا سياسي نظر- دا ضروري نه ده چې ته ده رسمي توگه باندې سه سياسي گروپ كې ي.ستا دا چار واكو خالف كيدل هم كافي دي

5 ستا څه خاص ټولنيزي ډله سره غږيتوب ده - ده مطلب دا ده چې ستا وطن كې ستا سره مختلف سلوك كيږي ځكه چې ستا بارهكې څه داسې دي يا ستا شناخت داسې ده چې ته ي نه شي بدلولى.دهمثال په توگه جنسيت

- ده كډوال حثيت ده پاره تا چې كومه وږه ده بدسلوكي او زيادتي وركړې ده. هغه به بره ده ټولو وږهاتو سره جوړه خوري .

• ده نه باوجودكو ته خطر كښي ي.ځكه چې بره ليكلي شوي څيزونو كښي يو څيز هم ستا بارهكښي صرف فرض شوي وي - مثال به طور خلق سوچ اوكي چې ته همجنسبازي او ته هغه نه ي.يا حكومت دا سوچ كي چې ته ده هغي خالف ي او حقيقت كې داسې نه وي. دا به هم شميرلي كيږي مهم خبره دا ده چې ته خطر كښي ي

• په بره وږهاتو كښيكله نا كله يو نه ذيات وږهات په بنياد به يو وخت درخواست كيدې شي

ده بره پنځو وږهاتو نه عالوه كو ستا سره ده څه زيادتي ږه وي .نو دا بيا ستا ده پناه ده ملك ذمه داري نه ده چې ستا حفلظت ده اوكي.

کو چری ته یورپ کنبے پناه غوارے او ده کوم نقصان یرہ تا ته وی هغه دے پنځه "کنونشن وجوهاتو" سره تعلق نه لری نو تا ته به یو بل حثیت درکری شی چی ورته "فرعی محافظت" ویلی شی.

- دواړه کډوال حثیت او فرعی محافظت ده حفاظت حثیت لری کو چرے ورکړے شی نو تا ته ده هغه ملک اوسیدو حق مالو شی کوم نه چی تا پناه غوښتے ده ځکه چی دا یو حثیت دے چی ستا خپل ملک ته تلل تا له محفوظ نه دی.

- چی کله ته پناه غواړي. ته وضاحت کولے شی چی ته ولے خپل ملک کے خطرہ کنبے ی. خو ته ده کډوال حثیت اوفرعی محافظت کنبے انتخاب نه شی کولے.

- یا کو چا له فرعی محافظت ورکړے شی هغه په بل قانون کنبے گنرل کیږی (ډاریکټیو/۲۰۱۱/۱۹۵ یو) خو دے ده پاره به جدا درخواست نه وي پکارته به ده دواړو حثیتونو ده پاره اٹوماتیک ډول اوگنرلی شی.

- ډیرو هیوادونو کنبے ده فرعی محافظت فایدے ده کډوال حثیت نه کمے دي.

فرعی محافظت ده پاره ضروری ده چی حقیقت کنبے داسے خطرہ وی چی سنجیده نقصان تری نه کیدے شی. ده دی مثال ده مرگ سزا/پهانس/ شکنجه/ وسله وال تاو تریخ والے یا نښته چی کوم کے ملکی وگړی هم متاثره کیږی.

ستا ده ملک چارواکی ستا حفاظت نه شی کولے

3

ده کڊوال حثیت ورکولو ده پاره تا له به دا نبودل ضروری وی چی ستا ده ملک چارواکی ستا حفاظت نه شی کوالی.

کو ته چری ده خپل ملک ده چارواکو نه یریرې نو دل بیا ښکاره ده چی هغوی ستا حفاظت نه شی کولی. خو ته به دا وضاحت ضرور کولې. کو ته ده چا نه ده نقصان یره لره نو ده پناه مرکه کنبی ستا نه تپوس کیده شی. چی تا ولے ده خپل ملک ده چارواکو لکه پولیس نه حفاظت حاصل نه کړی شو. کو چرے تا له دا ممکن نه وی یا غیر واقعی وی. چی ته ده خپل ملک چارواکو ته ده خپل حفاظت اوه نو ته به ده ده وضاحت کولې چی ولے؟

منطق دا ده چی کو تا ته خپل ملک چارواکو نه حفاظت مالویده شی نو ته خپل ملک ولے پناه ده پاره یریرې ده؟

کو ته چرے خپل ملک کنبے بل چرته هم نه شے تله

4

ده کډوال حثیت حاصلولو ده پاره به ته دا باور ورکوی چی ستا ملک کے هیخ ځاے هم ستا ده پاره محفوظ نه دی. ده پناه مرکه دوران کنبے ستا نه دا تپوس کیده شی چی ته وله ده زیادتی ده یرے نه ده تیښتے ده پاره خپل وطن کنبے بل ځاے ته نه شے تله.

کو ته چرے ده چارواکو نه یریری او هغه چارواکی ستا ځای وطن کے په طاقت کنبے وی نو دا صفا ښکاره ده چی ته خپل وطن کنبے چرته هم محفوظ نه یی خو ته به ده دے وضاحت ضرور کوے.

کو ته چرته ده خپل ځای وطن نه تله شی خو هلته به ته زیات خطرے ته مخامخ کیږے یا هلته هم مسایل وی نو ده دے به هم ته وضاحت کوے. آیا کو تا ته اوپلی شی چی ته ده خپل کور عالقی نه باهر یو نوی ژوند شروع که. هغه ستا په انفرادی حالتو باندے ده.

مثال په طور که ته یو تعلیم یافته، یو گڼی، صحت مند سرے ی او ستا کورنی قوی وی نو شاید تا ته اوپلی شی چی خپل وطن کنبے نوی ژوند شروع که. کو ته چری یو گڼی موری او ستا ده صحت سه سنگین مسئله وی. نه دے تعلیم وی او نه کورنی مدد. نو بیا به تا ته دا مشوره درکول معقول نه وی چی ته دے ده خپل ملک یو ناشنا ځاے کنبے خپل نوی ژوند شروع که

**منطق دا دے چی کو چرے ته خپل ملک کنبے ژوندے او محفوظ پاتے کیده شے نو ته
وله خپل ملک پریردے او دلته پناه اخلے؟**

منفی فیصله

کو چرے ستا ده پناه اخستو فیصله رد شوه نو ته ده اپیل یا استیناف حق محفوظ لرے. دلته به یو روستنی نیتہ وی. ځکه دا مهم ده چی قانونی مشوره دے دغه نیتہ کنیے دنه زر تر زره واخستی شي.

مثبت فیصله

کو چرے تا ته کډوال حثیت ده پناه په درخواست مالو شونو دے مطلب دا دے چی تا ته مثبت فیصله مالو شوه او تا ته به ده هغه ملک ده پاتی کیدو اجازت مالو شی کوم نه چی تا پناه غوښتے ده. اوڅا ته به ده استوگنځی اجازه مالو شي. عام طور باندے دا څه کلونو له وی خو ممکن ده چی دا اجازه نوي شي.

هر یو ملک مختلف وی ځکه دا مهم ده. چی کو ممکن وی نو انفرادی قانونی مشوره دے واخستے شي. ښه بخت اولرے!